

Hitelintézetek és Civil Szervezetek Észrevételei az MNB Zöld Ajánlásával kapcsolatban

A Magyar Nemzeti Bank 47/2021. (IV. 14.) számú,

az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokról, és a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítéséről a hitelintézetek tevékenységeiben című ajánlásának

szakmai és társadalmi egyeztetése során érkezett észrevételeket és az MNB válaszait összesítő táblázat

Észrevétel	MNB válasz
A EU-ban székhellyel rendelkező hitelintézetek magyarországi fióktelepeikre érvényes-e az ajánlás?	Az EU-ban székhellyel rendelkező intézmények magyarországi fióktelepeire közvetlenül nem vonatkozik az ajánlás.
Keletkezik-e új riporting kötelezettség a későbbiekben az ajánlás kapcsán?	<p>Mivel az EU-ban székhellyel rendelkező intézmények magyarországi fióktelepeire nem vonatkozik az ajánlás, ezért velük szemben nem fogalmaz meg elvárást az MNB.</p> <p>Az MNB Zöld Ajánlásának nem célja új riporting kötelezettségeket előírni azoknak a hitelintézeteknek sem, amelyekre vonatkozik az ajánlás. A célja, hogy elvárásokat, javaslatokat, jó gyakorlatokat fogalmazzon meg, amelyek hozzájárulnak a tervezett uniós szabályozásokra való felkészüléshez.</p> <p>A tervezett EU-s szabályozások számos új adatszolgáltatási kötelezettséget fognak előírni bizonyos hitelintézeteknek, és a hazai hitelintézetek komoly kihívásokkal szembesülhetnek emiatt. Ezek nem teljeskörűen a Zöld Ajánlásban kifejtésre kerülnek.</p>
Abban az esetben, ha a hitelintézet anyabankja konszolidált éves jelentésében már most publikál fenntarthatósági jelentést, akkor ez várhatóan elegendő lesz vagy ennél részletesebb, a magyar fióktelepre vonatkozó riporting lesz az elvárás?	<p>Mivel az EU-ban székhellyel rendelkező intézmények magyarországi fióktelepeire nem vonatkozik az ajánlás, ezért velük szemben nem fogalmaz meg elvárást az MNB.</p> <p>Azon hitelintézetek esetében, amelyekre vonatkozik az ajánlás: a Zöld Ajánlás esetében az elvárások és a jó gyakorlatok nem elsősorban a fenntarthatósági jelentésre fókuszálnak (habár számos szempontból ezek</p>

	<p>fejlesztése is javasolt), hanem a tervezett uniós szabályozás szerinti nyilvánosságra hozatali kötelezettségre. A Zöld Ajánlás célja ezekkel összhangban elvárásokat megfogalmazni, valamint a tervezett jogszabályok, jogi kötőerejüknel fogva, felül is írják az ajánlásban lefektetett elvárásokat, tehát nincs szükség ezeknél részletesebb adatszolgáltatásra.</p> <p>Az EU-ban székhellyel rendelkező intézmények hazai leányvállalatai esetében azonban jó gyakorlatnak tartja az MNB, ha a nyilvánosságra hozatal tartalmazza azokat az információkat, amelyet az EU-s szabályozás kötelezően csak konszolidált szinten követel meg.</p>
<p>Ennek a mondatnak a kiegészítését javasoljuk, tekintve, hogy ez az üzleti modellre és stratégiára vonatkozik:</p> <p>Az MNB jó gyakorlatnak tartja, hogy a hitelintézet célokat tűz ki a környezeti szempontból fenntartható hitelezési tevékenysége és működése fejlesztésének és integritásának támogatása, valamint annak felmérése érdekében, hogy ez a fejlesztés mennyiben van összhangban az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti szempontból fenntartható általános célokkal, illetve mennyiben járul hozzá azokhoz.</p>	<p>A vonatkozó rész pontosításra került.</p>
<p>Megfontolandó, hogy ez a kiegészítés a III.10. utánra kerüljön:</p> <p>Javasolt, hogy az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kitűzött célok szervezeti szinten biztosítsák az éghajlatváltozásról szóló 2015. évi Párizsi Megállapodás célkitűzésének elérését (a globális éves átlaghőmérséklet emelkedését az iparosodást megelőző szinthez képest jóval 2°C alatt tartják, és erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy az emelkedés mindössze 1,5°C legyen), vagy a magyar klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény célkitűzését, ennek érdekében javasolt a célkitűzés minősítése (pl. Science Based Target Initiative – SBTi).</p>	<p>A vonatkozó rész beépítésre került az ajánlásba és a Tudástárba. További pontokban is megjelennek az éghajlatváltozással kapcsolatos, és környezeti szempontból fenntartható általános célok (lásd 27. l. ábjegyzet).</p>

<p>Kérdés: Mi a javaslat arra vonatkozóan, hogy a vezető testületi tagok megfelelő ismeretekhez juthassanak (kötelező képzés; időszakos riportok, rendszeres napirendi pontok tárgyalása útján)?</p> <p>Javaslat: Javasoljuk, hogy az ajánlást egészítse ki azzal, hogy mit tart jó gyakorlatnak arra nézve, hogy a vezető testületi tagok a kockázatok felméréséhez szükséges ismereteket megszerezzék, napirenden tartásuk és frissítésük.</p> <p>„Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a vezető testületi tagok az éghajlatváltozással kapcsolatos környezeti kockázatokról ülésein külön napirendi pont keretében rendszeresen tájékozódnak.”</p>	<p>Az MNB álláspontja, hogy a hitelintézet felelőssége kidolgozni, hogy a vezető testület alkalmasságát, valamint ismereteinek megfelelőségét milyen módon éri el. Az ajánlásban jó gyakorlatok és példák kerültek kidolgozásra.</p>
<p>A bekezdés első mondatának kiegészítését javasoljuk a következők szerint:</p> <p>„Elvárás a hitelintézettel szemben, hogy egyértelműen, a Hpt. 107§-a és a 27/2018. (XII. 10.) MNB ajánlás szerinti általános felelősséghez kapcsolódóan, a belső védelmi vonalakkal kapcsolatos általános elvekkel összhangban az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok tekintetében is határozza meg az egyes belső irányítás és belső kontroll funkció ellátók felelősségét, valamint, hogy egyértelműen írja le az e funkciókra vonatkozó felhatalmazást és munkafolyamatokat és célkitűzéseket.”</p>	<p>A vonatkozó rész pontosításra került.</p>
<p>Vállalatirányításra vonatkozó elvárásoknál a felelősségi szint legtehetően az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület (igazgatóság) van megjelölve.</p> <p>Kérdés, hogy elégséges-e a szervezetenkénti, kollektív felelősség a testületen belül, vagy egyéni felelőst kijelölése is szükséges az ESG feladatok kapcsán (EU-s tervezetekben megfogalmazódott ilyen elvárás)?</p>	<p>Az MNB elvárja, hogy a vezető testület kollektíven vállaljon felelősséget az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok kezeléséért és biztosítsa, hogy a releváns felelősségi körök egyértelműek, jól körülhatároltak, következetesek, kikényszeríthetőek és kellően dokumentáltak legyenek.</p> <p>Ebből következően az MNB azt is elvárja, hogy a hitelintézetnél kerüljön létrehozásra a vezető testület alá rendelt, az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok kezeléséért és kontrolljáért felelős külön szervezeti egység/funkció vagy kerüljön kijelölésre a vezető testület alá rendelt, az éghajlatváltozással kapcsolatos és</p>

	<p>környezeti kockázatok kezeléséért és kontrolljáért felelős vezető.</p> <p>Tehát a vezető testület esetében kollektív felelősség elvárt, viszont egy egység vagy funkció kialakítása, illetve kijelölése szükséges. Ez lehet célorientált (pl. chief sustainability officer) vagy meglévő funkciók között megosztott (pl. CEO, CRO).</p>
<p>Az Ajánlás IV. pontjában nyertek rögzítést az MNB vállalatirányítással kapcsolatos elvárásai, melyek közül a 12-15. pontokban körvonalazódik a vezetői testülethez kapcsolódó követelményrendszer, mely magában foglalja a hatásköri, munkafolyamat-szabályozási, illetve felügyeleti kérdésköröket, kiegészítve ezeket a humán-, illetve a pénzügyi erőforrások biztosításának konkrét szempontjaival.</p> <p>Mindezek alapján javasoljuk, hogy közölje álláspontját annak vonatkozásában, hogy a fentiek kapcsán szükséges-e kifejezetten az igazgatóság hatáskörébe utalni a vállalatirányítással kapcsolatos fenti kérdésköröket.</p>	<p>A vállalatirányítással kapcsolatos elvárásokon és jó gyakorlatokon túl az MNB nem kívánja meghatározni, hogy a hitelintézet hogyan alakítja ki vállalatirányítási rendszerét, hogyan osztja el a felelősséget az intézményen belül.</p>
<p>"Az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület számára javasolt, hogy alakítsa ki a hitelintézet választ az éghajlatváltozással, illetve általában a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos célkitűzésekre."</p> <p>Kérdés: Van-e valamilyen konkrét megvalósításra vonatkozó szempontrendszer, melyet követni szükséges?</p> <p>Javaslat: Javasoljuk, hogy a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos célkitűzések könnyebb megvalósítása érdekében javasoljon egy időszávokra bontott (rövid, közép és hosszú távú) tervet, mely a fokozatosság és hatékonyság elvére épülve beépíthető az üzleti stratégiába. A jelenlegi tervezet nem ad elegendő felkészülést és támpontot a hitelintézetek számára az ajánlás alkalmazására, így egy MNB által összeállított szempontrendszer segítené az ajánlásban megfogalmazott elvárások követését.</p>	<p>A hivatkozott ponttal kapcsolatban számos adat és módszertan került összegyűjtésre a Tudástárban, amely tartalmaz módszertanokat éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok azonosítására és mérésére, illetve szempontrendszert a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos célkitűzésekkel meghatározására is. Az MNB nem kívánja meghatározni, hogy a hitelintézet milyen stratégiát definiál és rugalmasan tekint az elérhető módszertanok használatára.</p>

<p>A második mondatot az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:</p> <p>„A hitelintézettől továbbá elvárt, hogy előre tekintő becslések alapján kísérje figyelemmel és a VI. pont elvárásaival összhangban hozza nyilvánosságra – amennyiben rendelkezésre állnak – (al)ágazatokra, földrajzi kitétségekre vonatkozó politikáit, az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázati kitétségek aktuális adatait, lehetőleg számszerű mérőszámok formájában.”</p> <p>Hitelintézetenként különböző mérőszámok helyett közös mérőszámok hatékonyabbak lehetnek, ezért a bekezdés utolsó mondatát a következő szerint javasoljuk módosítani:</p> <p>„Átmeneti lépésként, amíg a hitelintézet megfelelő számszerű mérőszámokat dolgoz ki vagy a közös mérőszámok rendelkezésre nem állnak, nem számszerű megállapítások is használhatók, hosszútávon a közös mérőszámok kialakítása lehet a cél.”</p>	<p>A vonatkozó rész beépítésre került az ajánlásba.</p>
<p>A 26., 27. pontoknál a meglévő hitelekre is fontos lenne értékelni a kockázatokat, a jelen állapotra vonatkozó átfogó kép érdekében, amit pl. a 32. pont is elvár.</p> <p>Kérjük, hogy fontolja meg az arányosság elvének explicit beépítését az ajánlásban foglalt elvárások alkalmazására az egyedi ügyleteket illető hitelkockázat-elbírálási folyamatok vonatkozásában is. Az éghajlatváltozási és környezeti kockázatok nagyságrendje, értékelhetősége szempontjából a hitelezett cégek mérete, szegmens besorolása releváns lehet.</p>	<p>A hitelkockázat-kezelés pontjai kiterjednek mind az új hitelekre, mind pedig a meglévő hitelállományra. Egy lábjegyzet került beépítésre, amely ezt egyértelművé teszi.</p> <p>Az arányosság elve megjelenik a bevezetésben és későbbi fejezetekben egyaránt, ezúton tehát alkalmazható az említett pontok esetében is.</p> <p>Az MNB továbbá egyetért azzal, hogy a hitelintézet prioritásokat állítson fel. Bizonyos ügyfelek, kitétségek, portfóliók esetében az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok nem materiálisak, míg más esetekben jelentősek lehetnek, de ennek meghatározását minden esetben dokumentálni szükséges.</p> <p>Az MNB felhívja arra a figyelmet, hogy ezen kockázatok hosszú távú jellege miatt a hitelintézet elhamarkodottan ne tekintse az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokat nem materiálisnak.</p>

<p>Az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok ügyfél-és partnerminősítési eljárásokba történő beépítésével kapcsolatban kérjük, hogy ezen elvárások implementációs határideje úgy kerüljön kitűzésre, hogy ahhoz figyelembevételre kerüljön a modellváltoztatások kivitelezhetőségének (pl. backtest-ek) szakmailag értelmezhető időhorizontja, továbbá a minősítő modellek felügyeleti jóváhagyatási ciklusa, a szabályozói modelljóváhagyási folyamatok időigénye.</p>	<p>Az ajánlás szövegében pontosításra kerültek a dátumok, azaz az ajánlás 2021. június 1-től alkalmazandó, kivéve az EBA/GL/2020/06 iránymutatás fenntarthatósággal kapcsolatos részei, amelyek 2021. június 30-tól alkalmazandók.</p> <p>A hiányelemzések és akciótervek beküldése határideje 2021. szeptember 30.</p> <p>A megfelelés dátumát az MNB a benyújtott hiányelemzések, akciótervek és felügyeleti beszélgetések elemzését követően, az ajánlás soron következő felülvizsgálatával teszi közzé, összhangban az európai szintű szabályozások időrendiségével.</p> <p>Habár a modellváltoztatások kivitelezése és ezek jóváhagyása időigényes, az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok potenciális mértéke és ezek előrelátható növekedése miatt a szükséges lépéseket mielőbb el kell kezdeni.</p>
<p>Véleményünk szerint a karbonlábnyom számításon alapuló semlegesítés a jobb módszertan, erre vannak már standardok és kreditek. / A finanszírozott kibocsátást érdemes lenne elkülöníteni, mivel egyrészt a hitelezési kockázathoz tartozik, másrészt mind a c) ponton belül, mind az a)-h) pontokon belül ez a legdominánsabb. A „saját ökológiai lábnyom” kifejezés használata azt sugallja, hogy a cél itt nem a hitelezett portfólió kibocsátásához kapcsolódó tevékenységeken van. A bekezdés utolsó mondatát a következők szerint javasoljuk módosítani:</p> <p>„Továbbá, a VI. pont elvárásaival összhangban, az MNB jó gyakorlatnak tartja a fentebb említett javaslatokkal kapcsolatos lépések alakulásának publikálását nemzetközileg elfogadott standard szerint készült fenntarthatósági vagy integrált jelentések keretében.”</p> <p>Az MNB tehát jó gyakorlatnak tartja, ha a hitelintézet nemzetközileg elfogadott szabvány szerinti környezeti irányítási rendszert működtet, és ennek keretében környezeti teljesítményét méri, és annak folyamatos javítására törekszik. Van javaslat az MNB részéről, hogy mely irányítási rendszereket tartja alkalmasnak erre a</p>	<p>A vonatkozó részek pontosításra és beépítésre kerültek az ajánlásba.</p> <p>Az MNB alkalmasnak tartja az ISO 14001 Környezetközpontú Irányítási Rendszert, illetve az ebben szereplő követelményeknél magasabb szintű elvárásokat tartalmazó EMAS Környezetvédelmi Vezetési és Hitelesítési rendszert.</p>

<p>célra?</p> <p>Javaslat: Kérjük, hogy példalózó jelleggel soroljon fel néhány olyan környezeti irányítási rendszert, melynek hitelintézeti alkalmazását jó gyakorlatnak tartaná.</p>	
<p>A nevesített dátum (2021. április 1.) pontosítását kérjük (hatálybalépés vagy megfelelés). Ez utóbbira vonatkozó határidőket a 60. pontban részletezett tervnek kell tartalmaznia, amelyet a bankok 2021. szeptember 30-ig kell, hogy megküldjenek az MNB részére.</p> <p>Javasoljuk az 59. pont törlését: az ajánlásban foglaltak implementációjára vonatkozóan, mivel a témában készítendő önértékelések és akciótervek előfeltételét képezik egy végső implementációs határidő kitűzhetőségének. Az ajánlásban foglalt elvárások konkrét intézkedések formájában történő alkalmazásához:</p> <p>a) szükséges lenne az egyelőre kidolgozás alatt európai szintű fenntarthatósági (elsősorban taxonómia) RTS-ek ismerete, valamint</p> <p>b) a konkrét európai szintű elvárások ismeretében szükség lenne egy fél vagy egy éves felkészülési időre a bankszektor számára.</p>	<p>Az MNB véleménye szerint az uniós szabályozás végső tartalmi elemeinek ismerete nélkül is elvégezhető az önértékelés és az akciótervek kidolgozása. Amennyiben bizonyos ismeretek hiánya miatt nem képes a hitelintézet az önértékelést, valamint a tervek kidolgozását megfelelően elvégezni, ezt jelenítse meg a benyújtott dokumentációban.</p> <p>Továbbá, az MNB fontosnak tartja felhívni arra a figyelmet, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok már jelen vannak a banki hitel-, és befektetési portfóliókban annak ellenére, hogy nem minden szabály került véglegesítésre, tehát a hitelintézetek érdekében áll ezeket pontosabban megérteni, azonosítani, felmérni.</p> <p>Az ajánlás szövegében pontosításra kerültek a dátumok, azaz az ajánlás 2021. június 1-től alkalmazandó, kivéve az EBA/GL/2020/06 iránymutatás fenntarthatósággal kapcsolatos részei, amelyek 2021. június 30-tól alkalmazandók.</p> <p>A hiányelemzések és akciótervek beküldése határideje 2021. szeptember 30.</p> <p>A megfelelés dátumát az MNB a benyújtott hiányelemzések, akciótervek és felügyeleti beszélgetések elemzését követően, az ajánlás soron következő felülvizsgálatával teszi közzé, összhangban az európai szintű szabályozások időrendiségével.</p>
<p>Javasoljuk, hogy az MNB azt követően tűzzön ki határidőt a tervek benyújtására, ha már ismertek az uniós szabályozás tartalmi elemei (melyek publikálására vonatkozó határidők csúszására a közelmúltban is többször volt példa).</p>	<p>Az MNB véleménye szerint az uniós szabályozás végső tartalmi elemeinek ismerete nélkül is elvégezhető az önértékelés és az akciótervek kidolgozása. Amennyiben bizonyos ismeretek hiánya miatt nem képes a hitelintézet az önértékelést, valamint a tervek</p>

Javasoljuk, hogy az ajánlásban foglalt elvárások szövegszerű megfogalmazásai kerüljenek felülvizsgálatra a fenti érvelés alapján, vagy egy későbbi időpontban kerüljenek bele az ajánlásba, amikor már ismertek a konkrét uniós szabályozási elvárások.

kidolgozását megfelelően elvégezni, ezt jelenítse meg a benyújtott dokumentációban.

Továbbá, az MNB fontosnak tartja felhívni arra a figyelmet, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok már jelen vannak a banki hitel-, és befektetési portfóliókban, annak ellenére, hogy az uniós szabályok nem kerültek véglegesítésre, tehát a hitelintézetek érdekében áll ezeket pontosabban megérteni, azonosítani, felmérni.

A javaslatban hivatkozott EBH jelentés tervezete (CRD 98. cikk) és az EBH javaslat tervezete (CRR 449a. cikk) publikusan elérhető és az ajánlás ezekkel összhangban került kialakításra, tehát egy kezdeti önértékelés és akcióterve elkészítését nem hátráltatja érdemben.

Az ajánlás szövegében pontosításra kerültek a dátumok, azaz az ajánlás 2021. június 1-től alkalmazandó, kivéve az EBA/GL/2020/06 iránymutatás fenntarthatósággal kapcsolatos részei, amelyek 2021. június 30-tól alkalmazandók.

A hiányelemzések és akciótervek beküldése határideje 2021. szeptember 30.

A megfelelés dátumát az MNB a benyújtott hiányelemzések, akciótervek és felügyeleti beszélgetések elemzését követően, az ajánlás soron következő felülvizsgálatával teszi közzé, összhangban az európai szintű szabályozások időrendiségével.

A Taxonómia rendelet használatával kapcsolatban egyelőre nincs szigorú megkötés a hitelezésben a bankok számára. Ehhez képest igen hangsúlyos és szigorú a hitelkockázatokkal kapcsolatos elvárás. Javasoljuk, hogy ezen előírás vonatkozásában enyhítést tartalmazó módosítást szíveskedjenek eszközölni, mivel jelen formájában akár versenyhátrányt is okozhatnak a hazai bankszektor számára.

Az EU taxonómia rendelete a környezeti fenntarthatóság definiálásában, példákban és jó gyakorlatokban kerül megemlítésre az ajánlásban, tehát sem hangsúlyosnak, sem pedig szigorúnak nem tekinthető.

Habár a EU taxonómiája közvetlenül nem vonatkozik a hitelintézet alaptevékenységére [lásd az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikk (2) bekezdés b)

	<p>pontját], azaz hitelezési tevékenységére, közvetett módon számos szempontból releváns a hitelintézetek számára. Ez a rendelet kiindulópontot jelent az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, ellenálló és erőforrás-hatékony gazdaságot elősegítő gazdasági tevékenységek egységes azonosításához és osztályozásához. Az EU taxonómiájának kialakítása mögött kifejezett célkitűzés a tőkemozgások fenntartható beruházások irányába történő átirányításának támogatása. Ez a cél összhangban áll az Európai Bizottság Pénzügyi cselekvési tervével és a Párizsi Megállapodás 2. cikk (1) bekezdés c) pontjával.</p> <p>Ez a rendelet hivatott a további jogszabályi átalakítások alapját képezni (például a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv esetében). Az EBH-val összhangban, az MNB azt javasolja a hitelintézeteknek, hogy vegyék figyelembe üzleti tevékenységük során, hogy a taxonómia rendelet milyen következményekkel jár. Továbbá, a taxonómia rendelet segítséget nyújthat termékek kialakításához, kitétségek csoportosításához, ügyfelekkel való kapcsolattartáshoz és stratégiai célok kialakításához. Az EU taxonómia figyelembevétele valószínűleg versenyelőnyt jelenthet a hazai hitelintézeteknek, mintsem versenyhátrányt.</p>
<p>Az MNB ajánlás tervezete a jelen formájában a 'comply or explain' elv alkalmazása kapcsán jóval szigorúbb javaslatokat fogalmaz meg, mint a tervezett EBA vitaanyag ESG témában, és a fenntarthatósági (elsősorban taxonómia) RTS-ek. A túlhamar vagy túlszabályozás esetlegesen problémákat, illetve versenyhátrányt jelenthet nem csupán a banki szektornak, de a hitelezés kapcsán tágabb szektoroknak is.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlása összhangban van az EBA vitaanyagával (EBA/DP/2020/03), az EKB útmutatásával, illetve az EBA iránymutatásával (EBA/GL/2020/06).</p> <p>Mint a 2020. őszi, teljes bankszektort lefedő, klímakockázatokkal és fenntarthatósággal kapcsolatos felmérésből kiderült, a magyar hitelintézetek komoly elmaradásban vannak e tekintetben az eurozónás hitelintézetekhez képest (lásd MNB Zöld Pénzügyi Jelentés).</p>

	Tehát a versenyhátrány valószínűségét ez jobban növeli, mint a klímakockázatok körültekintőbb figyelembevétele.
Az ajánlás jelen formájában nem tér ki külön az ún. 'transition' és 'enabling' tevékenységekre, melyek ugyanakkor fontos szerepet játszhatnak a fenntarthatósági átállás vonatkozásában.	Az MNB egyetért a javaslattal, tehát ezek a szempontok beépítésre és kifejtésre kerültek.
A Zöld Ajánlással összefüggésben „ESG management governance” szempontból milyen szintű és szakértelmű vezető(k) elvárt(ak)?	<p>Az MNB elvárja, hogy a hitelintézetnél kerüljön létrehozásra a vezető testület alá rendelt, az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok kezeléséért és kontrolljáért felelős külön szervezeti egység/funkció vagy kerüljön kijelölésre a vezető testület alá rendelt, az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok kezeléséért és kontrolljáért felelős vezető.</p> <p>Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a hitelintézet a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek esetében is megköveteli az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokkal kapcsolatos szakértelmet és azt is, ha a vezető testületi tagok és a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek már a jogviszony megkezdésekor, a feladatkörre való felkészítés és képzés keretében megismerkednek a hitelintézet éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázataival.</p>
Tervezi-e az MNB felmérni EU szinten a felügyeleti hatóságok hasonló tárgyú ajánlásait és feltérképezni a kialakuló gyakorlatot, a régiós versenyhátrány kialakulásának megelőzése okán?	<p>Az MNB elemezte az EU-ban publikált klímakockázatokkal kapcsolatos ajánlásokat és elsősorban az EKB útmutatásainak figyelembevételével alakította ki a Zöld Ajánlást.</p> <p>Az EKB által kiadott dokumentum konszolidálta a kiadáskor létező ajánlásokat, ezáltal a materiális eltérések valószínűsége alacsony az MNB ajánlása és más hasonló tartalmú ajánlások között.</p>

<p>Jelentős segítséget jelente a bankrendszer szereplőinek, ha a stressztesztek mibenlétére az MNB forgatókönyve(ke)t adna meg. Ezzel egyrészt elkerülhető lenne, hogy valamely intézmény irreálisan kicsi stresszel számoljon, másrészt az egységes stressz összehasonlíthatóvá tenné az egyes intézményeket, illetve rendszerszintű kitettséget is lehetne belőle becsülni.</p>	<p>Az ajánlásban pontosításra került, illetve a „Tudástárban” megtalálhatóak az MNB által elfogadott, nemzetközi „best practice”-nek tekinthető forgatókönyvek.</p>
<p>Az ajánlás pár szóban említi ugyan az ESG kockázatokat, azonban nem tesz említést példaként az ESG scoring/rating típusú minősítések figyelembevételére, amelyek alapján az ESG kockázatok egyértelműen számba vehetők. Az ESG minősítést akár külső szolgáltató, akár a hitelintézet belső rendszere is biztosíthatja.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának tervezete több ponton is említi, hogy a kockázati keretrendszerben és a partnerminősítésekben jelenjenek meg az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok.</p> <p>Az MNB álláspontja, hogy hosszú távon hatékonyabb a belső módszertanok kidolgozása, amelynek eredményeképp a klímakockázatok felmérhetővé válnak és az ESG minősítések felépíthetőek. Ez elősegíti a kockázatok pontosabb felmérését, megértését és a kockázatkezelési rendszerbe való beépítését is.</p> <p>Ettől függetlenül, amíg kellő pontosságú és mennyiségű adatok nem állnak a hitelintézet rendelkezésére, kockázatainak megbecslésére használhat külső szolgáltató által előállított ESG minősítéseket.</p> <p>Az ajánlásban további kifejtésre került ez a javaslat, valamint a Tudástárban ehhez kapcsolódó információk is találhatóak.</p>

<p>Az ajánlás általános jelleggel nem említi a különböző zöld minősítéseket, azonban az épületenergetikai minősítések figyelembevételét kimondottan javasolja. Pár szóban érdemes lenne megemlíteni/javasolni egyéb szakmai zöld/fenntarthatósági minősítések figyelembevételét is, mint pl. a turizmusban a „Global Sustainable Tourism Council (GSTC)” minősítések, amelyek szállodákra, utazásszervezőkre vonatkoznak.</p>	<p>Az épületek energetikai minősítései a hatályos és a tervezett uniós szabályozásokban is megjelennek, valamint az ezzel kapcsolatos kvantitatív elemzések egyre jobban alátámasztják, hogy a magasabb energiahatékonyságú ingatlanok kisebb hitelkockázatot jelenthetnek.</p> <p>Mivel ezen feltételek nem állnak fenn más zöld minősítések esetében, ezért a greenwashing kockázat elkerülésének érdekében ezek nem kerülnek megemlítésre.</p>
<p>Az ajánlás nem tesz említést arról, hogy a banki termékfejlesztés során is javasolt figyelembe venni a környezeti, szociális és irányítási (ESG) szempontokat, amelyek pl. kimondottan ESG-linked termékek, hitelek bevezetéséhez vezethetnek, ahogyan arra külföldön már láthatunk pár példát.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a termékfejlesztés során is figyelembe veszik a hitelintézetek az ESG (beleértve az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti) szempontokat. Az MNB tehát az ajánlásban erre külön is felhívja a hitelintézetek figyelmét.</p>
<p>Javasoljuk a 17. pontot kiegészíteni a következőkkel:</p> <p>„A hitelintézet mutassa ki minden esetben, ahol ez lehetséges, az összes költséget, beleértve a környezeti és egészségi károk költségeit is, és az eredményről tájékoztassa az érintetteket még akkor is, ha ezeket a költségeket egyelőre nem építik be az árakba.”</p>	<p>Habár ezen javaslat összhangban van az MNB Zöld Ajánlásának szellemiségével, a hitelintézeti tevékenységre vonatkozóan egyelőre nem áll rendelkezésre megfelelő módszertan ezen a területen, így jó gyakorlati példaként jelentettük meg a javaslatot az ajánlás szövegében.</p>
<p>A munkahelyi közlekedési tervek kidolgozásában és megvalósításában segítséget tud nyújtani a Levegő Munkacsoport.</p> <p>https://www.levego.hu/tevekenysegeink/kozlekedes/munkahelyi-kozlekedes/</p> <p>Javasoljuk, hogy e téren az MNB járjon elől jó példával, dolgoztasson ki saját magára ilyen tervet.</p>	<p>Az ajánlásban részletezett ökológiai- és karbonlábnyom csökkentéssel kapcsolatos elvárások részét képezi a munkahelyi közlekedésen keresztüli ÜHG-kibocsátás csökkentés. Ez a pont kiegészítésre került ezen javaslat figyelembevételével is.</p> <p>Az MNB munkahelyi közlekedésével kapcsolatos elemek részét képezik az MNB</p>

	<p>környezeti politikájának alapelveinek és célkitűzéseinek. Ennek felülvizsgálatát a következő események után tartja észszerűnek az MNB: a pandémia megszűnését követően a home office és irodai munkavégzés arányának felmérése, valamint az egyes telephelyek költözésének befejezése az új lokációkba, az ebből fakadó utazási szokások változásának felmérése.</p>
<p>A szektor szereplőinek ökológiai és karbonlábnyomának csökkentésére vonatkozóan fontosnak tartjuk, hogy az ajánlás tegyen javaslatot a hitelintézeteknek karbonsemlegességi terv készítésére, a Párizsi Megállapodás 1,5 fokos céljával összhangban.</p> <p>Ebben a szereplőknek legalább céldátumokat kellene meghatározniuk, amikorra elérnék a karbonsemlegességet, külön a közvetlen és külön a közvetett kibocsátások tekintetében; ezen felül, a terveknek részletesen be kellene mutatniuk az ütemtervet, amely mentén a szereplők vállalják, hogy fokozatosan felhagynak a jövőben a fosszilis iparágak számára nyújtott finanszírozási tevékenységükkel.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban, az MNB jó gyakorlatnak tartja a karbonsemlegességi terv kialakítását és ez az ajánlásban megfogalmazásra is került.</p> <p>Ahogy részletesebben is kifejtésre kerül az ajánlásban, a karbonsemlegességi terv a hitelintézetek esetében különösen lényeges a finanszírozott kibocsátások esetében. A karbonsemlegességi terv részleteivel (ütemtervek, bizonyos iparágak számára nyújtott finanszírozás leépítése stb.) kapcsolatban az MNB nem fogalmaz meg konkrét elvárásokat, de kockázati szempontból lényegesnek tartja.</p>
<p>Ezért javasoljuk az MNB számára az ajánlásban megfogalmazottak kötelezővé tételét, az ehhez szükséges lehetőségek megvizsgálását.</p>	<p>Az MNB ajánlása nem ró kötelezettséget a hitelintézetekre, a célja lehetőséget biztosítani a hitelintézetek számára a tervezett uniós szabályozásokra való felkészülésre, amelyek azonban kötelező érvényűek lesznek. Ezek részletesen, de nem teljeskörűen megjelennek az ajánlásban.</p>

<p>Mindezekon felül alapvető fontosságúnak tartjuk, hogy mindezek az MNB tevékenységeire is vonatkozzanak. A Növekedési Kötvényprogramban és az NHP Hajrá programban is el kell kerülni a nagy szén-dioxid-kibocsátású cégek kötvényeinek vásárlását, erősítését; biztosítani kell, hogy a támogatás segítségével megvalósuló beruházások, fejlesztések ne okozzanak kibocsátásnövekedés, illetve egyéb kedvezőtlen környezeti hatásokat, fosszilis "lock-in" kockázatokat; valamint ezek esetében is biztosítani kell a lehetséges maximális transzparenciát.</p>	<p>Az MNB vizsgálja annak lehetőségét, hogy a Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) ajánlásaival összhangban jelentést készítsen, amelyben az MNB tevékenységével kapcsolatos ÜHG-kibocsátások számszerűsítésre kerülnének. Ez lehetővé teszi a jövőben ilyen irányú célkitűzések meghatározását.</p>
<p>Az EU irányelveket a hazai jogrendbe a 2017. június 09-én módosításra került a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (továbbiakban: Khvr.) ültette. A projektek klímakockázatának értékelése és kezelése a környezeti hatástanulmány kötelező tartalmi elemévé vált nemcsak a támogatott projektek esetében, hanem a jelentős környezeti hatással rendelkező projektek számára is. Az EU-s pályázatokhoz elkészített útmutatók hasznosak lehetnek és megfelelő alapul szolgálhatnak a hitelintézetek számára kidolgozandó, ágazat-specifikus stratégiák elkészítéséhez.</p>	<p>Az észrevétel beépítésre került a Tudástárba. Továbbá, a tőkekövetelmény kedvezmény program kiterjesztésének vonatkozásában is figyelembevételre kerül a javaslat.</p>
<p>Kevésbé hangsúlyos a mitigációs célok érdekében tett javaslatok - a finanszírozási konstrukciókba kibocsátáscsökkentésre vonatkozó irány értékeket és feltételeket javasolunk beépíteni, amelyek a nemzeti energia- és klíma stratégiák céljainak elérését segíthetik.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban, az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a finanszírozási konstrukciókban is megjelennek az éghajlatváltozással kapcsolatos, és környezeti szempontból fenntartható általános célkitűzések. Az MNB tehát az ajánlásban erre külön is felhívja a hitelintézetek figyelmét.</p>

<p>Megfontolandó továbbá, hogy az egyes hitelintézetek mennyire kapnak szabad kezet a kockázati stratégiájuk kidolgozásában. Bár a közös definíciók és taxonómiák kidolgozás alatt állnak, javasolható az egységesítésre való törekvés támogatása, konzultációs lehetőségek létrehozása a standardizálás érdekében.</p>	<p>A kockázati stratégia kialakításának összhangban kell lennie a már alkalmazandó ajánlásokkal, jogszabályokkal, és figyelembe kell, hogy vegye a tervezett uniós szabályokat is. Ezen túl, habár a standardizálás a hosszú távú cél, de a módszertanok jelenlegi kiforrotlansága miatt az MNB - az EBH véleményével összhangban - úgy látja helyesnek, ha a hitelintézetek rugalmasan alakíthatják ki a módszertanokat, amelyek összhangban vannak a hitelintézet kockázati profiljával.</p>
<p>Javasolható, hogy az alkalmazásra kerülő stratégiákban ne kizárólag tiltó, hanem ösztönző intézkedések is kerüljenek kidolgozásra.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban az MNB számos ponton kitér az ösztönző intézkedésekre is és figyelembe vette a javaslatot.</p>
<p>A dokumentum, amellett, hogy nagyon előremutató, hogy elkezdte a pénzügyintézetek felkészítését a 2022- es kötelezően érkező feladatokra, az Ajánlás kevés konkrétumot tartalmaz a feladatokra, felkészülésre vonatkozóan.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlása számos példán és jó gyakorlat bemutatásán keresztül határoz meg lehetőségeket, habár a létező módszertanok, illetve elérhető adatok valóban nem teszik lehetővé, hogy kiforrott, konkrét feladatokat javasoljon az MNB.</p> <p>Ezt figyelembe véve, az elérhető módszertanokat, létező gyakorlatokat, eszközöket és adatbázisokat összesítő Tudástár került kifejlesztésre, amelynek célja megkönnyíteni a hitelintézetek számára az ajánlásban megfogalmazott elvárások teljesítését.</p>
<p>Az épületállomány és ingatlanfejlesztések területén meglévő nemzetközi kritériumrendszerek állnak rendelkezésre. A zöld épületminősítések (BREEAM, LEED, DGNB, WELL) integrálhatók, illetve ezek az ingatlanok – megfelelő, felső minősítési szint elérése mellett – akár a zöld termék kategóriába kerülhetnek. A</p>	<p>A javaslat a Tudástár anyagába került beépítésre. Mindazonáltal a zöld tőkekövetelmény-kedvezmény ingatlanokra vonatkozó kiterjesztése folyamatban van.</p>

<p>minősítések esetén is érdemes minimum elvárást rögzíteni, illetve ezt egységesen premizálni a hitelfelveteleknél. Jelen Ajánlás mellé – amely csak a kereteket rögzíti – egy konkrét ajánlást kidolgozni az ingatlanokkal és építőipari tevékenységekkel kapcsolatos rendelkezések, javaslatok hatásainak ismertetésével.</p>	
<p>Egyetértve a leírtakkal, miszerint az indikátorokat üzletág-specifikusan szükséges kidolgozni, javasolt definiálni, hogy mik az általános, minden projekt típus esetén kötelezően vizsgálendő elemek, azaz a projekt tágabb értelemben hogyan járul hozzá az EU-s illetve hazai kötelezettségek teljesítéséhez, a stratégiák megvalósításához.</p>	<p>Az ajánlás számos pontjában megemlítsére kerül, hogy az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a hitelintézetek tudomással bírnak arról, hogy az adott hitelek, portfóliók az éghajlatváltozással kapcsolatos, és környezeti szempontból fenntartható általános célokhoz hogyan kapcsolódnak, azokkal mennyire vannak összhangban. Az MNB tapasztalata szerint kockázatkezelés szempontjából észszerű ezeket a célkitűzéseket üzletág- és iparág specifikusan is értelmezni. Továbbá a Tudástárban számos adatbázis és módszertan került összegyűjtésre, amelyek segítséget nyújthatnak a hitelintézetek számára.</p>
<p>A hivatkozott Párizsi Megállapodás „az üvegházhatású gázok alacsonyabb szintű kibocsátására és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség fejlesztésére” irányuló erőfeszítések valamilyen mutatórendszerre javasolt kidolgozásra, hogy a bírálati folyamat megvalósítható legyen, és valamennyire a bankok által nyújtott pénzügyi termékek egységes irányt és feltételrendszert képviseljenek. A Taxonómia indikátorainak magyarországi adaptációjához javasoljuk a BuildUpon2 projektben kidolgozott mutatók alkalmazását.</p>	<p>A javaslat beépítésre került a Tudástárba. Az ingatlanokra vonatkozóan javasolt mutatórendszer megvizsgálásra kerül a zöld tőkekövetelmény-kedvezmény ingatlanokra vonatkozó kiterjesztése során.</p>

<p>Tekintettel arra, hogy abban az esetben, hogy a hitelintézet 2021-ben élni kíván a tőkekövetelménykedvezménnyel, a 2020 negyedik negyedévi jelentésnek ezt már tartalmaznia kell. Ismeretes-e, hogy milyen eredményt ért el? Érdekes lenne tudni, hogy a magyar lakáshitelezés milyen fenntarthatósági eredményeket ért el, és azok hogyan javíthatók. Az eredmények értékelése számos tanulságot hozhat.</p>	<p>Egyelőre konkrét volumenekről nem ad számot az MNB, de a Zöld Pénzügyi Jelentés 49. oldalán található szövegdobozban található releváns információ, illetve a 2021. április 7-én megjelent kapcsolódó cikkben: https://www.mnb.hu/kiadvanyok/szakmai-cikkek/felugyelet/parkanyi-szabolcs-az-mnb-erosodo-szerepvallalasa-a-zold-lakascelu-hitelek-hazai-piacan</p>
<p>Számos vállalat rendelkezik már környezettudatos vagy kimondottan energiahatékonyságra törekvő rendszerrel. energiahatékonyságról szóló törvény kötelezi a magyarországi nagyvállalatokat energetikai audit elvégzésére. Emellett számos vállalat és önkormányzat bevezette a környezetközpontú irányítási (ISO 14001, KIR) vagy energiagazdálkodási irányítási (ISO 50001, EgIR) rendszert, mások – sokszor a multinacionális céges környezet miatt – más, harmadik fél által ellenőrzött fenntarthatósági beszámolási rendszerhez csatlakozott. Ezek stratégiai és beszámoló megvalósítást adhatnak a hazai jó gyakorlatok és fenntarthatósági stratégiák értékelésére, a kapcsolódó adatok gyűjtésére, feldolgozására. Annak érdekében, hogy az egyes hitelintézetek követelményrendszerei valamelyest egységesek legyenek a kockázatvállalás mértéke és bírálat módja tekintetében, javasolt egy útmutató és elemzés elkészítése a fentiekre alapul véve.</p>	<p>Az említett stratégiákra, beszámolókra, környezeti rendszerekre vonatkozó figyelemfelhívás beépítésre került a Tudástár anyagába. A hitelintézetek hitelkockázatvállalási hajlandósága intézményi szinten egyedi üzletpolitikai, kockázatkezelési döntés függvénye, a hitelkockázatok értékelése, súlyozása szintén intézményi szinten különböző.</p>
<p>A tapasztalatunk alapján az értékelések során nem szerepel kellő hangsúllyal az értékelési módszertanban az épület műszaki, energetikai állapota, a klímaváltozásra vonatkozó mitigációs és adaptációs szempontok értékelése, például a gépészeti rendszerek határfoka, állapota jelentős értékcsökkentő vagy növelő tényező lehet egy kereskedelmi ingatlannál. A társaságok energetikai audit kötelezettsége itt is segítség lehet, erre érdemes minden esetben kitérni, akár a hitelfelvétel előtti kötelező elemként bevezetni. Az energetikai tanúsítás kötelező tartalmi eleme ezek értékelése, de figyelni kell arra, hogy ez valóban alapos elemzéssel készüljön el.</p>	<p>A javaslat részben beépítésre került az ajánlásba, részben a Tudástár anyagába.</p>

<p>Felhívjuk a figyelmet, hogy az ökológiai lábnyom nem azonos a karbon-lábnyommal, így a szöveg pontosítását javasoljuk. A hivatkozott ÜHG protokoll (GHG Protocol) jelentési rendszer (a felsorolt pontokból az a-c) az üvegházhatású gázok számítására alkalmazott módszertanra utal (Greenhouse Gas Protocol). Javasolt az ajánlásokat megbontani, illetve részben módosítani.</p>	<p>A vonatkozó részek javításra, pontosításra kerültek.</p>
<p>V.1. fejezet / 20. pont: Az alábbi felsorolást javasoljuk kiegészíteni az érzékenység vizsgálatával is.</p>	<p>A vonatkozó részek javításra, pontosításra kerültek.</p>
<p>Érdemes egyértelműbben megfogalmazni (ha így van), hogy az ajánlás célja hármas: egyrészt az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok figyelembevétele a hitelezési tevékenységben (mert itt a növekvő kockázattal kell számolnia a banknak), másrészt az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a klímasemlegességet szolgáló gazdaságra való átállás elősegítése és környezetbarát tevékenységek előmozdítása finanszírozás által (itt a hosszú távú biztonságra, a társadalmi felelősségvállalásra hivatkozni, még ha a kockázatok magasabbak is lehetnek), harmadrészt a bank fizikai működését környezet- és éghajlatbarátabbá formálni.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja kettős:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok figyelembevétele a teljes üzleti tevékenységben (nem csak a hitelezésben és nem csak hitelezési kockázatokkal kapcsolatban, hanem piaci-, működési-, likviditási- stb. kockázatokra vonatkozóan is). 2. Az átállási kockázatok csökkentése a klímasemleges gazdaságra való átmenet elősegítésén keresztül, tehát a környezetileg fenntartható finanszírozás ösztönzése, a zöld pénzügyi piac kiépítése. <p>A javaslatban említett harmadik cél pedig az előző kettő részét képezi, mégpedig úgy, hogy a működési kockázatokat csökkenti a hitelintézet, ha fizikai eszközeit (pl. épületek) környezetbarátabbá teszi, továbbá az átállási kockázatokat csökkenti a gazdaságban, ha a környezeti szempontokat, ÜHG-kibocsátást jobban figyelembe veszi operatív működésében.</p>

<p>A 9. lábjegyzetet javasoljuk kiegészíteni a frissebb fejleménnyel:</p> <p>“Európai zöld megállapodás, Európai Bizottság, 2020. https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2030_hu”, amely 55% kibocsátás-csökkentési célt az Európai Tanács is elfogadott 2020. december 11-i döntésével https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2020/12/17/council-agrees-on-full-general-approach-on-european-climate-law-proposal/</p>	<p>A vonatkozó részek javításra, pontosításra kerültek.</p>
<p>Elsősorban azt kellene hangsúlyozni az anyagban, hogy ezekre a körülményekre, mint lehetőségekre érdemes/kell tekinteni, amelyekkel versenyelőny szerezhető, ill. az ilyen területeken alkalmazott beruházások gyorsabban meg is térülhetnek (pl. magasabb energiaárak esetén az energiahatékonysági beruházások finanszírozása).</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban az MNB számos ponton megemlíti, hogy az éghajlatváltozás következményei és a társadalom ezekre adott válasza lehetőséget is jelent a hitelintézetek számára.</p>
<p>Energiaközösségek-közösségi energia nem szerepel benne, jellemzően nem ennyire részletes az anyag, de helyenként javasol jó példákat, esetleg ezek közé érdemes lenne bevenni ilyen típusú kezdeményezésekre finanszírozási mechanizmusok/eszközök kifejlesztését.</p>	<p>Az Ajánlás természete egy általános keretrendszerrel jelent, ilyen mélységben nem vizsgálja meg az egyes iparágakat, de példaként megemlítésre került.</p>
<p>A fenti megfogalmazás csak nagyon impliciten foglalkozik a környezeti és éghajlati kockázatok kezeléséből, ill. megelőzéséből eredő tevékenységekkel, mint keresleti piaccal, lehetőségekkel. Ezt érdemes lenne expliciten is megfogalmazni, pl.: “az MNB elvárja a hitelintézettől, hogy azonosítsa az ügyfelek/fogyasztók éghajlat- és környezettudatos magatartásából eredő keresletváltozásban rejlő potenciált, és ezekre válaszként stratégiát és eszközöket (pl. “zöld” kötvénycsomag) dolgozzon ki. Jó és ajánlható eszköz lehet továbbá olyan program, melynek keretében a hitelintézet a befektetőknek felajánlja, hogy az elnyert kamat X %-át valamely, a</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban, az MNB számos ponton megemlíti, hogy az éghajlatváltozás következményei és a társadalom ezekre adott</p>

<p>Bankkal szerződő, környezet- és éghajlat-barát civil vagy közösségi kezdeményezésnek ajánlhasák fel. Erre vannak Európában és itthon is jó példák.</p>	<p>válasza lehetőséget is jelent a hitelintézetek számára.</p>
<p>Vélemény: Az elköteleződés és zöldítés hatékony ösztönzésére javasoljuk, hogy az MNB számszerűen tegye kötelezővé a bankok számára, hogy X időn belül hitelkihelyezésük Y %-át kelljen pl. a leendő taxonómia rendelet szerinti környezet- és energiatudatos tevékenységekre fordítaniuk.</p>	<p>Az MNB Zöld Ajánlásának célja elsősorban az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok tekintetében elvárásokat, illetve jó gyakorlatokat megfogalmazni. Másrészt pedig, az átállási kockázatok csökkentése érdekében a hitelintézeti üzleti tevékenységben a környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítésének elősegítése. Ezen céllal összhangban, az MNB számos ponton megemlíti, hogy az éghajlatváltozás következményei és a társadalom ezekre adott válasza lehetőséget is jelentenek a hitelintézetek számára.</p> <p>A hitelintézetek üzleti stratégiájuk, kockázati étvágyuk és más jellegzetességeik figyelembevételével határozzák meg üzleti tevékenységüket. Habár az MNB jó gyakorlatnak tartja egy karbonsemlegességi terv kialakítását, illetve az ajánlás számos pontjában megemlíti, hogy az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a hitelintézetek tudomással bírnak arról, hogy az adott hitelek, portfóliók az éghajlatváltozással kapcsolatos, és környezeti szempontból fenntartható általános célokhoz hogyan kapcsolódnak, azokkal mennyire vannak összhangban, az ezzel kapcsolatos stratégiai és üzleti döntések meghozatala a hitelintézet felelőssége.</p> <p>Ezzel kapcsolatban a Tudástárban számos adatbázis és módszertan került összegyűjtésre, amelyek segítséget nyújthatnak a hitelintézetek számára.</p>

<p>Javasoljuk, hogy az MNB ajánlja / tegye kötelezővé a bankoknak, hogy munkatársaik számára környezet- és éghajlattudatos szemléletformálási alkalmakat (pl. képzés, terepi munka, szolgálat környezetvédő civil szervezetnél stb.) - akár mint továbbképzés - szervezzenek, megfelelő szakemberek bevonásával.</p>	<p>Az MNB ajánlásai természetükből fakadóan nem kötelező erejűek, de az MNB Zöld Ajánlása kitér a fogyasztói szemléletformálás fontosságára, a vezető testület tudásának és tapasztalatainak megfelelő szintjére, valamint a releváns funkciók számára megfelelő humán és pénzügyi erőforrások biztosítására.</p>
<p>Ez a megközelítés kockázatos lehet az épületek energiahatékonysági beruházásainak finanszírozására irányuló döntések szempontjából, másrészt túlzottan az új építések irányába viheti el a befektetői/hitelezői kedvet, ami környezeti-éghajlati-területhasználati szempontból egyaránt káros lenne. Arra kell rámutatni, hogy az energiahatékonyságot fokozó beruházásokhoz nyújtott hitelek esetén a beruházás eredményeként megtakarított költségek a hitel visszafizetésére fordíthatók.</p>	<p>Az MNB egyetért a javaslattal, tehát ezek a szempontok beépítésre és kifejtésre kerültek. A javaslatban említett példa megvizsgálásra kerül a zöld tőkekövetelmény-kedvezmény ágazati kibővítése során.</p>
<p>Alapvetően indokolt megközelítés, de a mezőgazdaságban káros hatással lehet az alkalmazása, mivel a hitelintézet profitmaximalizálása és kockázatminimalizálása a célja, nem pedig a klímaadaptáció elősegítése. A klímaváltozásnak fokozottan kitett mezőgazdaságot nem magasabb kamatú hitelekkel kellene sújtani, hanem az adaptációt elősegítő beruházásokhoz, fejlesztésekhez nyújtandó kedvezőbb hitelekkel. Jó példaként javasoljuk, hogy az MNB javasolja a hitelintézeteknek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő tevékenységek számára kedvezőbb hitelfeltételek nyújtását, többek között közösségienergia-kezdemenyezések (projektek, energiaközösségek) számára kedvező konstrukciók kidolgozását.</p>	<p>Az MNB egyetért a javaslattal, tehát ezek a szempontok beépítésre és kifejtésre kerültek. A javaslatban említett példa megvizsgálásra kerül a zöld tőkekövetelmény-kedvezmény ágazati kibővítése során.</p>